

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

de
Nederlandse
ggz

Vereniging
Innovatieve
Geneesmiddelen

branchevereniging van zorgorga
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

MPZ milieu platform zorgsector

Groene Zorg
Alliantie

14 november 2024

Geachte mevrouw Hermans,

Namens de veldpartijen in de Regiegroep van de Green Deal Duurzame Zorg wil ik uw aandacht vragen voor de negatieve gevolgen van het overvolle elektriciteitsnet voor de verduurzaming van de zorgsector. Als het gaat om locaties waar mensen niet alleen zorg krijgen, maar ook wonen, kan zelfs de kwaliteit van zorg in het gedrang komen. Mensen worden namelijk noodgedwongen langer gehuisvest in locaties die niet voldoen aan de eisen van deze tijd. Dit baart mij zorgen.

Gevolgen van netcongestie voor de zorg

Netcongestie vormt een zeer grote uitdaging voor innovatie en de energietransitie binnen de zorgsector. Door een toename in het gebruik van medische apparatuur en domotica en hogere eisen aan het binnenklimaat (ventilatie, koeling) neemt het elektriciteitsgebruik vaak toe. Nadat veel zorgorganisaties reeds alle rendabele maatregelen hebben genomen om de vraag naar energie te beperken, is de transitie van een gasgestookte verwarmingsinstallatie naar een duurzame installatie aan de beurt. Veel zorgorganisaties hebben daar een grotere aansluitcapaciteit op het openbare elektriciteitsnet voor nodig. Het realiseren van een aansluiting met een grotere capaciteit is door de netcongestie in veel gebieden nu echter erg lastig, zo niet onmogelijk.

Een ander probleem doet zich voor bij nieuwbouw. Veel organisaties in de langdurige zorg willen hun oude vastgoed afstoten en verdergaan in nieuwbouw. De oudbouw wordt gesloopt of krijgt een nieuwe bestemming. Het lukt echter niet om voor de beoogde nieuwbouw een aansluiting te krijgen, waardoor de zorg niet anders kan dan bestaande gebouwen renoveren, hetgeen niet optimaal is vanuit het oogpunt van functionaliteit en duurzaamheid. Dit zet de kwaliteit van de zorg onder druk en vertraagt de energietransitie.

Voorbeelden

Ouderenzorgorganisatie Thebe heeft in Baarle Nassau vervangende nieuwbouw gerealiseerd. Het gaat om 46 studio's en appartementen voor intramuraal gebruik (cliënten verpleeghuiszorg met somatische zorgvraag en/of dementie). De locatie is in februari 2024 opgeleverd. Thebe heeft niet tijdig een stroomaansluiting gekregen en krijgt deze momenteel nog steeds niet, ondanks vroegtijdig aanvragen. Er staat momenteel een dieselgenerator naast het gebouw gekoppeld aan een grote accu, die al ruim een half jaar draait. De organisatie hoopt dat dit maximaal een jaar duurt, maar sluit niet uit dat het langer zal zijn.

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

de
Nederlandse
ggz

Vereniging
Innovatieve
Geneesmiddelen

branchevereniging van zorgorga
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

MPZ milieu platform zorgsector

Groene Zorg
Alliantie

Ook Siza, een aanbieder van zorg en ondersteuning voor mensen met een handicap of chronische ziekte, loopt tegen netcongestieproblemen aan. Op dit moment spelen deze bij drie locaties¹ in Gelderland. Siza heeft meer plannen voor nieuwbouw en renovatie, waar naar verwachting dezelfde problemen zullen gaan spelen. Bij gebrek aan een aansluiting met voldoende capaciteit werkt Siza zoveel mogelijk met een accupakket om tekorten op te vangen. Op de locatie in Arnhem is nu nog inzet van een noodaggregaat nodig.

Een andere zorgorganisatie heeft een vergunning gekregen voor een nieuwbouw verpleeghuis. Een voorwaarde voor de vergunning is dat het gebouw gasloos is, maar de capaciteit op het netwerk kan niet worden uitgebreid. Met behulp van onder andere een batterij is er voor het grootste deel van het jaar een oplossing gevonden. In de wintermaanden, wanneer de vraag groter is en de eigen opwek mogelijkheden kleiner, is men toch nog afhankelijk van fossiele bronnen. Gas is volgens de vergunning niet toegestaan, maar wel een duurzamere keuze dan een dieselaggregaat. De organisatie gaat hierover in gesprek met de gemeente.

Dit zijn slechts enkele voorbeelden van zorginstellingen die tegen problemen aanlopen. Binnen de eigen mogelijkheden werken zij hard aan oplossingen, maar er is meer nodig.

Aangekondigd voorraangsbeleid biedt geen oplossing

Op 18 april jl. kondigde de ACM een aantal maatregelen aan om netcongestie tegen te gaan.² Tegelijkertijd heeft de ACM een besluit genomen over projecten die prioriteit krijgen bij de toekenning van transportcapaciteit. Op basis van dit codebesluit kunnen drie categorieën partijen voorrang krijgen bij de toegang tot dit net. De acute zorg valt binnen één van deze categorieën.³ Voor het merendeel van de zorgaanbieders, waaronder de in deze brief genoemde organisaties, geldt dat zij hier niet onder vallen. Voor deze organisaties biedt het voorraangsbeleid dus geen oplossing.

In de ouderenzorg en gehandicaptenzorg vallen wonen en zorg vaak samen. In het codebesluit van de ACM is geregeld dat woningbouw voorrang krijgt op het elektriciteitsnet. Voor veel zorginstellingen met een woonfunctie geldt dit echter niet. Zij maken vaak gebruik van een collectieve aansluiting voor meerdere woningen, waardoor zij niet onder de voorraangsregeling vallen. Soms kiezen instellingen er voor dan maar met meerdere kleinverbruikersaansluitingen te werken. Dit is echter veel duurder en zorgt volgens zorginstellingen voor een grotere belasting van het net dan één grootverbruikersaansluiting.

¹ Schoppenkoning in Arnhem, Haverweg in Rheden, Brinkgerweg in Epe.

² [ACM presenteert pakket aan maatregelen tegen netcongestie | ACM.nl](#)

³ [Staatscourant 2024, 12928 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#). De acute zorg valt onder de categorie 'veiligheid'.

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

de
Nederlandse
ggz

Vereniging
Innovatieve
Geneesmiddelen

branchevereniging van zorgorga
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

MPZ milieu platform zorgsector

Groene Zorg
Alliantie

Ten slotte

Netcongestie is een urgent probleem, met grote gevolgen voor de verduurzaming van de zorg. De ambities van zorgorganisaties om hun vastgoed te verduurzamen zijn hoog. Dit is ook nodig om de doelen van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 en Nederlandse klimaatdoelen voor 2030 te behalen. Ook vanuit het oogpunt van kwaliteit van zorg is het belangrijk dat netcongestie wordt opgelost. De veldpartijen in de Regiegroep gaan vanzelfsprekend graag met u in gesprek over mogelijke oplossingen. Zij bespreken graag met u hoe zorgorganisaties met een woonfunctie die een grootverbruikaansluiting hebben, aanspraak kunnen maken op de voorrangspositie die nu al voor woningen geldt. Ook bespreken ze graag de kansen en knelpunten voor versnelling en opschaling van duurzame energieopslag in de zorg.

Een afschrift van deze brief is verstuurd aan de staatssecretaris van VWS, de ACM en de vaste commissies voor Economische Zaken en Volksgezondheid, Welzijn en Sport van de Tweede Kamer.

Namens de veldpartijen in de Regiegroep Green Deal Duurzame Zorg,

Hayke Veldman
bestuurlijk aanjager GDDZ